

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Od zalewu do zalewu

czas trwania: 5 godzin, typ: samochodowa, liczba miejsc: 8, stopień trudności: łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Jeżeli lubimy poznawać atrakcyjne miejscowości naszego kraju i trafimy w ten zakątek Jury, to warto zacząć zwiedzanie okolicy od zalewu w Zaborzu. Malownicze otoczenie leśnego jeziora i zapachy z kuchni czynnych ośrodków, to pierwsze pozytywne odczucia. Po zwiedzeniu źródeł Suchoj Wody udajemy się do Przybynowa aby zobaczyć zabytkowy kościół. Przy okazji zaglądamy do koników w gospodarstwie „Pod Skalką”. Warto też zwrócić uwagę na bielejące w polach wapienne ostańce.

Ale jedźmy dalej, do zagrody, w której gospodarze nawiązując do dawnych tradycji wyrabiają specjały z koziego mleka. Po konsumpcji lub zakupie produktów i krótkiej jeździe zbliżamy się do największej atrakcji regionu. To Zalew w Poraju, sztuczny zbiornik wodny na rzece Warcie, o powierzchni ponad 500 ha. Na zachodnim brzegu zalewu ulokowane są ośrodki wypoczynkowe i wypożyczalnie sprzętu do uprawiania sportów wodnych. Wschodni brzeg jest dostępny dla wszystkich którzy tu dotrą, aby zobaczyć „wielką wodę”,, wykąpać się w upalny dzień lub powędkować. Samochodniarze mogą zaparkować auta na starej szosie biegnącej obok skarpy brzegowej.

Z tego miejsca blisko już do pozostałych atrakcji gminy. Czeką nas jeszcze przejazd przez Poraj i jazda pod górę, do Choronia, leżącego na zboczu jurajskiego wzgórza. W pobliżu kościoła są miejsca, z których możemy podziwiać rozległe widoki okolicy. Na zakończenie wycieczki odwiedzamy jeszcze miejsce pamięci narodowej w Dębowcu i wracamy do Zaborza. Tutaj dla chcących pozostać dłużej zawsze znajdzie się odpowiednie lokum. Bo warto na Jurze spędzać każdą wolną chwilę życia.

Program wycieczki

Zaborze „Sucha Woda”

Po północnej stronie szosy prowadzącej z Biskupic do Zaborza usytuowana jest na skraju lasu wysoka i piaszczysta skarpa. U jej podnóża widoczne jest omszałe gniazdo skał wapiennych. Z ich szczelin bije okresowo siedem źródeł czystej, jurajskiej wody. Tworzą one potok, który wpływa do zbiornika retencyjnego w Poraju. Woda ze źródeł wypływa nieprzerwanie przez kilka lat, a następnie na parę lat zanika. Zjawisko to jest cykliczne i powtarza się dość regularnie co pięć, sześć lat. I tak jest od wieków, co potwierdza historyczna nazwa tego potoku, która brzmi „Sucha Woda”. W latach 70. ub. wieku naturalną dolinę otoczoną lasami, przez którą przepływa potok, przegrodzono ziemną zaporą z przepustem - i tak powstał malowniczy zalew wodny. Na jego północnym brzegu zbudowano drewniany pomost, a w okalającym go lesie powstały ośrodki wczasowe należące do zakładów z Zawiercia, Myszkowa i Poraja. W pierwszej połowie lat 90., gdy jurajskie źródła znikły i zalew zupełnie wysechł, większość tych ośrodków uległa degradacji. W 1998 roku źródła „Suchej Wody” pod Zaborzem znów odżyły i zalew ponownie wypełnił się jurajską wodą. Dawne ośrodki wczasowe przez ten czas zmieniły właścicieli i zostały szybko zmodernizowane. Niestety w 2003 roku źródła znów „wyschły”, aby dopiero po siedmiu latach ponownie zasilić potok i zalew. Ten przyrodniczy ewenement przetrwało jednak kilka ośrodków, więc na razie jest się gdzie zatrzymać na dłużej, aby poznać jurajskie atrakcje pobliskich miejscowości. Z DK1 kierujemy się przez Poraj do Choronia i przed Biskupicami skręcamy w prawo.

50°40'58"N 19°18'23"E | na mapie:A

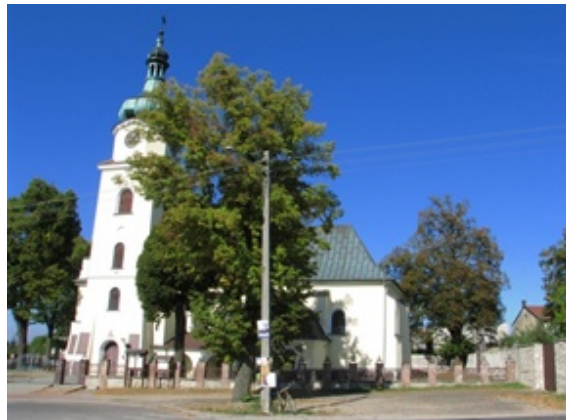

Przybynów Kościół św. Mikołaja

Kościół św. Mikołaja to najważniejszy zabytek Przybynowa.

Wzniesiono go najprawdopodobniej w połowie XVI w. z kamienia, w miejscu drewnianego, istniejącego około 250 lat, a wspomnianego w 1306 i 1470 r. Pierwszy murowany kościół ufundowała rodzina Myszkowskich. Był krótszy o 1/3 od obecnego, kryty gontem, bez sklepienia. Pierwotnie renesansowy, w 1770 r. z fundacji hrabiego Adama Męcickiego został przebudowany w stylu barokowym. Wtedy też kościół zasklepieno, przyozdobiono ornamentami z gipsu, stacjami Drogi Krzyżowej, popiersiami apostołów, ewangelistów i świętych. Biskup sufragan gnieźnieński Ignacy Kozierowski konsekrował świątynię 22 lipca 1777 r. W pierwszej połowie XIX w. świątynia podupadła, w 1849 r. nawiedził ją pożar, podczas którego stopiły się dwa dzwony na wieży kościelnej. Zastąpiono je nowymi, ale zostały zrabowane przez Austriaków. Te, które można dzisiaj usłyszeć, służą od lat 20. XX w. W 1862 r. kościół poddano gruntownemu remontowi, a hełm wieży pokryto blachą. W 1863 r. kościół ponownie konsekrowano. Dokonał tego administrator diecezji kieleckiej biskup Maciej Majerczak. W latach 1911-1912 staraniem ks. Adama Adamka kościół powiększono, dodając dwa przęsła, arkady, zakrył i nową wieżę zwieńczoną kopulastym hełmem, na dachu ułożono dachówkę. W latach 1995-1996 dachówka została wymieniona na blachę miedzianą. W kościele warto zobaczyć obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem, który podobno ofiarował król Jan III Sobieski. W kronikach zachowały się opisy, iż dawniej ściany i ołtarze zdobiły 24 kryształowe lustra. W 2006 r. przybynowska parafia obchodziła jubileusz 700-lecia istnienia. Jest jedną z najstarszych w gminie Żarki, obejmuje wsie: Wysoką Lelowską, Zaborze, Suliszowice, Ostrów i Przybynów.

50°39'24"N 19°18'53"E | na mapie:B

Ostrów Kozia Zagroda

"Kozia Zagroda" w Ostrowie jest położona wśród łąk. Ma drewnianą zabudowę. Do najbliższej drogi asfaltowej jest ok. 500 m. Jest to ciekawe miejsce, w którym można obejrzeć stare maszyny rolnicze, a także zobaczyć z bliska zwierzęta i kupić wyroby z koziego mleka.

50°38'49"N 19°16'56"E | na mapie:C

Poraj Zbiornik wodny

Ten sztuczny zbiornik utworzony został w 1978 roku na rzece Warcie. Zbiornik zadowoli wielu turystów - amatorów kąpielii, wędkarstwa oraz sportów wodnych, zarówno żeglowych, jak i motorowych.

50°39'25"N 19°13'18"E | na mapie:D

Jastrząb Kapliczka

Kapliczkę zbudowano na początku XIX wieku przy ówczesnej drodze do Poraja, obok mostu na Warcie. Miała strzec przeprawy ludzi przez rzekę. Gdy po latach zbudowano w Poraju stację kolejową, to wytyczono nową drogę i przeniesiono kapliczkę w obecne miejsce, dalej od rzeki. W kapliczce znajduje się figura Chrystusa Upadającego pod Krzyżem, z którą związana jest legenda o starym żołnierzu. Powracając tędy konno z wojny, zgubił drogę i o zmierzchu trafił na moczary. Kiedy przepastne błota zaczęły go wciągać, począł się żarliwie modlić. I wtedy koń trafił na twardy grunt. Po jakimś czasie wdzięczny wojak wystrugał figurę i umieścił w kapliczce jako wotum za ocalenie życia.

50°40'18"N 19°11'39"E | na mapie:E

Choroń Kaplica

Na zboczu wzgórza jurajskiego, przy drodze z Chorońia do Poraja, stoi kaplica św. Floriana. Została zbudowana w XVII wieku, gdy po epidemii cholery w czasie wojny trzydziestoletniej pobudowano wieś w obecnym miejscu. Do dzisiejszych czasów dotrwała wieść gminna, że na strychu kapliczki chorońianie w 1863 r. ukrywali trzech powstańców z rozbitego pod Janowem oddziału Mariana Langiewicza. Obecnie jest obiektem zabytkowym.

50°40'60"N 19°14'42"E | na mapie:F

Choróń Kościół

W Choroni, na jurajskim wzgórzu wznoszącym się nad zalewem w Poraju, już w XVI wieku była murowana kaplica filialna parafii Przybynow. W latach 1903-1913 kościółek został rozbudowany przez rodzinę Bylińskich, a w lipcu 1916 roku biskup kielecki A. Łoziński powołał parafię Choróń. Przebudowywany jeszcze dwukrotnie i wydłużony o 10 m w kierunku zachodnim, zatracił początkowy styl. W 1972 roku kościół został wpisany do rejestru zabytków.

50°41'34"N 19°15'09"E | na mapie:G

Dębowiec Żołnierska mogiła

Na polach wsi Dębowiec, niedaleko Poraja, doszło rankiem 3 września 1939 r. do bitwy wojsk niemieckich z żołnierzami polskimi z 7 Dywizji Piechoty. Do wycofujących się w okolice Janowa Polaków usytuowani na wzgórzu kościelnym Niemcy otworzyli ogień z broni maszynowej. Rozpoczęła się bitwa, w trakcie której zginęło 39 żołnierzy z 74 Górnoląskiego Pułku Piechoty i dwie osoby cywilne. Niemcy stracili 108 żołnierzy. Pochowano ich na placu kościelnym. Na pochówek Polaków zezwolono po sześciu dniach. Pochowani zostali przez mieszkańców Dębowca na Polu Antoniego Wolskiego. Usypano mogiłę i zrobiono tablicę z 19 nazwiskami z nieśmiertelników, które dało się odczytać. Później mogiłę ogrodzono i postawiono drewniany krzyż. W 1958 r. ówczesne władze przeprowadziły częściową „ekshumację”. Szczątki zostały wywiezione do Gliwic i ślad po nich zaginął. Zlikwidowano też krzyż i ogrodzenie, a mogiłę nakazano rozplantować. Mieszkańcy Dębowca po jakimś czasie powtórnie usypali mogiłę, zaś nocą postawili nowe ogrodzenie i krzyż. Nie udało się jednak odtworzyć listy poległych. Dopiero w latach 90., z inicjatywy Urzędu Gminy w Poraju, postawiono pomnik z nazwiskami wszystkich żołnierzy 7 Dywizji Piechoty poległych na terenie i w okolicach Gminy Poraj w potyczkach 2 i 3 września 1939 r. Obecne trzecie już tablice z nazwiskami poległych ustawiono w 2008 r. Od lat 80. opiekę nad mogiłą objęła młodzież ze Szkoły Podstawowej w Choroni. Co roku, w pierwszą niedzielę września, odprawiana jest przy mogile

msza polowa.

50°41'45"N 19°14'46"E | na mapie:H

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): jorgt65, jorgt65, jorgt65, jorgt65, jorgt65, jorgt65, jorgt65, jorgt65

Trasa dodana przez: jorgt65

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
czwartek 09 stycznia 2025 07:00:57